

Domovská stránka>Podanie na súd>Kde a ako>Zákony ktorej krajiny platia?

Zákony ktorej krajiny platia?

Luxembursko

1 Pramene platných noriem

1.1 Vnútroštátne normy

Neexistuje luxemburský kódex medzinárodného práva súkromného. Ustanovenia týkajúce sa kolízie právnych poriadkov vo vnútroštátnom práve sa nachádzajú v rôznych právnych predpisoch a osobitných právnych predpisoch. Táto oblasť sa vo veľkej miere riadi mnohostrannými medzinárodnými dohovormi, ako aj európskymi nástrojmi sekundárneho práva.

1.2 Mnohostranné medzinárodné dohovory

Značný počet kolíznych noriem vyplýva z mnohostranných medzinárodných dohovorov, ktorých je Luxembursko zmluvnou stranou. Väčšina týchto dohovorov bola vypracovaná v rámci Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného.

Zoznam týchto dohovorov možno nájsť na webovom sídle [Haagskej konferencie](#).

1.3 Hlavné dvojstranné dohovory

Určité dvojstranné dohovory obsahujú kolízne normy. Podrobnejšie informácie nájdete na webovom sídle [Legilux](#).

2 Uplatňovanie kolíznych noriem

2.1 Povinnosť sudcu uplatniť kolízne normy z vlastnej iniciatívy

V súvislosti s osobným stavom osôb súd uplatňuje z vlastnej iniciatívy kolíziu právnych poriadkov. Neuplatňuje sa, ak si strany môžu slobodne vybrať právo, ako napríklad v zmluvných veciach, na základe zásady slobodnej voľby rozhodného práva zmluvnými stranami. V tomto prípade súd uplatňuje z vlastnej iniciatívy kolíznu normu výlučne vtedy, ak ide o zrejmé porušenie zákona.

Konajúci súd automaticky uplatňuje svoj právny poriadok, ak strany nepožiadali o uplatnenie cudzieho práva.

2.2 Spätný odkaz

V Luxembursku, v oblastiach, na ktoré sa nevzťahuje žiadny medzinárodný dohovor ani európske nariadenie osobitne vylučujúce spätný odkaz, sa v judikatúre do určitej miery pripúšťa spätný odkaz. Ak sa v rámci spätného odkazu v dôsledku uplatnenia kolíznej normy určí právny poriadok konajúceho súdu, tento spätný odkaz je prípustný, pričom tým jeho použitie končí. Platí domnienka, že ide o odkaz na hmotné právo konajúceho súdu.

Postúpenie je vylúčené vo veciach, pre ktoré si strany môžu slobodne vybrať rozhodné právo.

2.3 Zmena kolízneho kritéria

Mobilný konflikt je predpoklad, že v dôsledku zmeny jedného kolízneho kritéria určujúceho rozhodné právo sa na určitú situáciu následne uplatňujú dva rôzne právne systémy. Vymedzuje sa ako kolízia právnych poriadkov v čase z dôvodu pohybu kolízneho kritéria v priestore.

V Luxembursku sa na budúce účinky situácie, ktorá vznikla v minulosti, uplatnia nové právne predpisy, pokiaľ ide o pretrvávajúce účinky danej situácie. Nové právne predpisy, ktoré určuje kolízna norma, sa však použijú aj vtedy, keď dôjde k zmene situácie, ktorá vznikla podľa starších právnych predpisov určených ako rozhodné.

2.4 Výnimky z obvyklého použitia kolíznych noriem

Existujú situácie, v rámci ktorých konajúci súd musí uplatňovať svoj vlastný právny poriadok, a to aj napriek tomu, že sa na základe kolíznej normy má uplatňovať iný právny poriadok:

keď nie je možné určiť cudzí právny poriadok,

v prípade osôb bez štátnej príslušnosti,

ak podľa cudzieho právneho poriadku neexistuje žiadne riešenie,

v prípade prijatia naliehavých predbežných opatrení,

v prípade, že cudzí právny poriadok je v rozpore s verejným poriadkom štátu konajúceho súdu.

V prípade okamžitého uplatňovania ustanovení musí súd takisto uplatňovať svoj vlastný právny poriadok, pokiaľ ide o:

procesné predpisy a právne predpisy upravujúce organizáciu súdov,

právne ustanovenia týkajúce sa ochrany zamestnancov a právne predpisy týkajúce sa prenájmu,

právnú ochranu spotrebiteľov,

ak sa strany rozhodnú, že neuplatnia právny poriadok konajúceho súdu, ale rozhodnú sa pre cudzí právny poriadok, ktorého príslušnosť bola umelo

stanovená, a to zjavne na účely podvodu, súd je povinný zamietnuť uplatnenie tohto právneho poriadku a opätovne uplatniť svoj vlastný právny poriadok.

2.5 Zistenie obsahu cudzieho práva

Keďže cudzí právny poriadok v Luxembursku predstavuje skutkový stav, za dôkazné bremeno v zásade zodpovedá strana dovolávajúca sa cudzieho právneho poriadku. Dôkazné bremeno leží na stranách, konkrétne na strane, ktorej nárok je uplatňovaný podľa cudzieho právneho poriadku.

3 Kolízne normy

3.1 Zmluvné záväzky a právne úkony

Zmluvné záväzky sa v zásade riadia vôľou vyjadrenou stranami, pod podmienkou dodržania kogentných právnych noriem týkajúcich sa verejného poriadku a obchádzania zákona.

V prípade absencie voľby strán sa uplatňujú ustanovenia Rímskeho dohovoru z roku 1980 a nariadenia č. 593/2008 zo 17. júna 2008. V tomto druhom prípade súd uplatní právny poriadok, ktorý je z objektívneho hľadiska najprimeranejší.

3.2 Mimozmluvné záväzky

Mimozmluvné záväzky sa v zásade riadia právnym poriadkom miesta, kde došlo ku skutočnosti, na základe ktorej vznikla škoda alebo povinnosť, pokiaľ iný právny poriadok nie je užšie prepojený so skutočnosťami alebo sa neuplatňuje medzinárodný dohovor.

3.3 Osobný štatút, jeho aspekty týkajúce sa občianskeho štatútu (meno, bydlisko, spôsobilosť)

Osobné postavenie v zásade podlieha vnútroštátnemu právnemu poriadku príslušnej fyzickej osoby, s výnimkou osobitných kritérií závisiacich od konkrétnej situácie, ako napríklad obvyklý pobyt zainteresovaných strán, a najmä dotknutých detí. To isté platí aj pre tvorenie, skladanie a podmienky pre zmenu priezviska, keďže priezvisko tvorí súčasť osobného stavu.

Všeobecná právna spôsobilosť vykonať právny úkon, ako aj spôsobilosť byť účastníkom súdneho konania sa riadia vnútroštátnym právnym poriadkom dotknutej osoby. Aktívna legitímácia je však upravená právnym poriadkom, ktorý sa uplatňuje na toto právo, vzhľadom na to, že ovplyvňuje podstatu práva. V zmluvných veciach sa toto pravidlo uplatňuje v obmedzenej miere, ak zmluvný partner konajúci v dobrej viere neočakával dôvod nespôsobilosti, ktorý neexistuje v krajine, v ktorej sa úkon uskutočnil. V takomto prípade sa dáva prednosť právnemu poriadku miesta zmluvného plnenia pred vnútroštátnym právnym poriadkom osoby.

3.4 Vznik vzťahu rodič – dieťa vrátane adopcie

3.4.1 Vznik vzťahu rodič – dieťa

V Luxembursku sa na vzťah medzi rodičom a dieťaťom vzniknutý počas manželstva v zásade uplatňuje právny poriadok, podľa ktorého sa spravuje manželstvo, t. j. spoločný vnútroštátny právny poriadok rodičov alebo právny poriadok podľa spoločného bydliska alebo právny poriadok konajúceho súdu. Všetko, čo súvisí s určením vzťahu medzi rodičom a dieťaťom vzniknutého mimo manželstva, sa v zásade riadi vnútroštátnym právnym poriadkom dieťaťa. Pokiaľ ide o druh dôkazov na určenie rodičovstva, hmotnoprávne podmienky na uznanie, lehotu a dôvody na účely napadnutia určenia rodičovstva a prostriedky obhajoby voči návrhu, uplatňuje sa vnútroštátny právny poriadok dieťaťa.

3.4.2 Adopcia

– Podmienky pre osvojenie

V súlade s článkom 370 Občianskeho zákonníka sú podmienky pre osvojenie v zásade upravené vnútroštátnym právnym poriadkom osvojiteľa alebo osvojiteľov. Ak majú osvojiteľa – manželia rôznu štátnu príslušnosť, rozhodným právom je právo podľa miesta spoločného obvyklého pobytu v čase podania žiadosti. Požadované podmienky, ktoré sa vzťahujú na osvojenca, sa v zásade naďalej riadia vnútroštátnym právnym poriadkom osvojenca. Výnimka z tejto zásady sa uplatňuje vtedy, keď osvojenec prostredníctvom osvojenia získava štátnu príslušnosť osvojiteľa. V tomto prípade sú podmienky upravené vnútroštátnym právnym poriadkom osvojiteľa.

– Účinky osvojenia

Účinky osvojenia sú upravené vnútroštátnym právnym poriadkom osvojiteľa alebo osvojiteľov. Ak sú osvojiteľmi manželia rôznej štátnej príslušnosti alebo bez štátnej príslušnosti alebo ak jeden z manželov nemá štátnu príslušnosť, rozhodným právom je právo miesta spoločného obvyklého pobytu v čase, keď osvojenie nadobudlo účinnosť.

V prípade osvojenia vykonaného v zahraničí môže dôjsť ku kolízii pravidiel týkajúcich sa súdnej právomoci, ktoré boli stanovené vnútroštátnymi právnymi predpismi osvojiteľa a vnútroštátnymi právnymi predpismi osvojenca. V tomto prípade sa osvojenie považuje za platné, ak boli splnené pravidlá stanovené právnymi predpismi krajiny, kde sa osvojenie uskutočnilo, a ak sa osvojenie vykonalo pred príslušnými orgánmi podliehajúcimi tým istým právnym predpisom.

3.5 Manželstvo, nemanželské páry, partnerstvá, rozvod, súdna rozluka, vyživovacia povinnosť

3.5.1 Manželstvo

– Podmienky platnosti manželstva

Formálne podmienky sa v zásade riadia právnym poriadkom miesta, kde sa manželstvo uzatvára.

Aby bolo podľa Haagskeho dohovoru zo 14. marca 1978 o vyhlásení a uznávaní platnosti manželstiev manželstvo platné, musia byť splnené hmotnoprávne podmienky stanovené vnútroštátnymi právnymi predpismi každého z manželov. Predmetné vnútroštátne právne predpisy sa určujú na základe kolíznych noriem štátu, v ktorom sa manželstvo uzatvára. Okrem toho, za predpokladu, že aspoň jeden z manželov má štátnu príslušnosť tohto štátu alebo má na jeho území obvyklé bydlisko, je nutné dodržiavať hmotnoprávne podmienky vyplývajúce z právneho poriadku štátu, kde sa manželstvo uzatvára. Právne predpisy, ktoré upravujú podmienky platnosti manželstva, sa uplatňujú aj na hmotnoprávne podmienky týkajúce sa návrhu na určenie neplatnosti manželstva.

V prípade manželstiev uzatvorených v zahraničí sa uplatňuje domnienka platnosti, ak bol sobášny list vyhotovený v súlade s formálnymi požiadavkami právneho poriadku miesta, kde sa manželstvo uzavrelo. Uznanie možno odmietnuť, ak je manželstvo uzatvorené v zahraničí zjavne nezlučiteľné s vnútroštátnym verejným poriadkom Luxemburska.

– Účinky manželstva

V prípade, že manželia nemajú spoločnú štátnu príslušnosť, účinky v Luxembursku sa v zásade riadia právnym poriadkom platným v mieste spoločného bydliska manželov, t. j. v mieste, kde sa pár skutočne usadil.

3.5.2 Nemanželské páry a partnerstvá

Spolužitie druhov alebo konkubinát nie je predmetom žiadnej kolíznej normy, keďže podľa luxemburského práva vzťahy medzi druhmi predstavujú skutočnú situáciu.

Právnym poriadkom, ktorý sa uplatňuje na partnerstvá uzatvorené v Luxembursku, je právny poriadok konajúceho súdu.

Partneri, ktorí svoje partnerstvo pôvodne uzavreli v zahraničí, si môžu dať svoje partnerstvo zapísať do občianskeho registra, pokiaľ obidvaja partneri v čase uzavretia partnerstva v zahraničí splnili podmienky stanovené v článku 4. Len čo bude partnerstvo, ktoré bolo uzavreté v zahraničí, uznané v Luxembursku, budú sa naň uplatňovať rovnaké výhody ako na partnerstvá uzavreté v Luxembursku.

3.5.3 Rozvod a súdna rozluka

Pokiaľ majú manželia rovnakú štátnu príslušnosť, rozvod a rozluka sa riadia vnútroštátnym právnym poriadkom, ktorý sa uplatňuje na manželov. V opačnom prípade sa bude uplatňovať právny poriadok ich skutočného spoločného bydliska. Ak nie je splnené ani jedno kritérium, uplatňuje sa právny poriadok konajúceho súdu.

Tieto právne predpisy sa vo všeobecnosti uplatňujú aj na prípustnosť rozvodu, jeho príčiny, jeho účinky a dodatočné opatrenia.

3.5.4 Vyživovacia povinnosť

Podľa článku 15 nariadenia č. 4/2009 o vyživovacej povinnosti sa rozhodné právo vo veciach vyživovacej povinnosti určuje v súlade s protokolom z 23. novembra 2007 o medzinárodnom vymáhaní výživného určeného deťom a iným rodinným príslušníkom. V zásade sa uplatňuje právny poriadok štátu, v ktorom má obvyklý pobyt oprávnená osoba, ale strany môžu na základe spoločnej dohody určiť pre už začaté konanie právny poriadok konajúceho súdu alebo jeden z týchto právnych poriadkov:

- a) právny poriadok štátu, ktorého štátnym príslušníkom je jedna zo strán v čase určenia;
- b) právny poriadok štátu obvyklého pobytu jednej zo strán v čase určenia;
- c) právny poriadok určený stranami pre ich majetkové vzťahy alebo právny poriadok, ktorý sa skutočne uplatňuje na tieto vzťahy;
- d) právny poriadok určený stranami pre ich rozvod alebo rozluku alebo právny poriadok, ktoré sa skutočne uplatňuje na tento rozvod alebo túto rozluku.

3.6 Majetkové vzťahy medzi manželmi

Majetkové vzťahy manželov podliehajú vnútroštátnemu právu, ktoré si určujú manželia pred uzavretím manželstva.

Ak si manželia v čase uzavretia manželstva nevybrali, rozhodné právo sa určuje v súlade s Haagskym dohovorom zo 14. marca 1978 o vyhlásení a uznávaní platnosti manželstiev.

Podľa Haagskeho dohovoru zo 14. marca 1978 si manželia môžu určiť len jeden z týchto právnych poriadkov:

1. právny poriadok štátu, ktorého je jeden z manželov štátnym príslušníkom v čase tohto určenia;
2. právny poriadok štátu, na ktorého území má v čase tohto určenia jeden z manželov obvyklý pobyt;
3. právny poriadok prvého štátu, na ktorého území si jeden z manželov po uzavretí manželstva zriadi nový obvyklý pobyt.

Takto určený právny poriadok sa bude uplatňovať na celý ich majetok.

Či už však manželia určili alebo neurčili právny poriadok, ako sa uvádza v predchádzajúcich odsekoch, pokiaľ ide o celý nehnuteľný majetok alebo jeho časť, manželia môžu určiť právny poriadok miesta, kde sa tento nehnuteľný majetok nachádza. Zároveň môžu stanoviť, že na nehnuteľný majetok, ktorý bude následne nadobudnutý, sa bude uplatňovať právny poriadok miesta, kde sa bude nachádzať.

V prípade neexistencie voľby práva stranami musí súd zistiť, aký bol ich tichý výber. Predpokladá sa, že sa uplatňuje vnútroštátny poriadok štátu, na ktorého území si po uzavretí manželstva zriadia svoj prvý obvyklý pobyt.

V ďalej uvedených prípadoch však majetkové vzťahy manželov podliehajú vnútroštátnemu právu štátu, ktorého štátnu príslušnosť majú obidvaja manželia, v súlade s Haagskym dohovorom zo 14. marca 1978:

1. ak vyhlásenie stanovené v článku 5 uskutočnil tento štát a ak jeho účinok nie je vylúčený odsekom 2 tohto článku;
2. ak tento štát nie je zmluvnou stranou dohovoru, ak je jeho vnútroštátny právny poriadok uplatniteľný podľa vlastného medzinárodného práva súkromného a ak si manželia po uzavretí manželstva zriadia svoj prvý obvyklý pobyt:

a) v štáte, ktorý uskutočnil vyhlásenie stanovené v článku 5, alebo

b) v štáte, ktorý nie je zmluvnou stranou dohovoru a ktorého medzinárodné právo súkromné zároveň upravuje uplatňovanie jeho vnútroštátneho práva;

3. ak si manželia po uzavretí manželstva nezriadia svoj prvý obvyklý pobyt na území rovnakého štátu.

V prípade, že manželia nemajú obvyklý pobyt na území rovnakého štátu a v prípade, že nemajú spoločnú štátnu príslušnosť, ich majetkové vzťahy podliehajú vnútroštátnemu právu štátu, s ktorým, vzhľadom na všetky okolnosti, majú najužšie väzby.

Rozhodné právo je možné dobrovoľne zmeniť, ak to umožňuje nový vybraný právny poriadok.

3.7 Závety a dedičstvo

Na dedičské konania začaté od 17. augusta 2015 sa vzťahujú ustanovenia nariadenia EÚ č. 650/2012 zo 4. júla 2012. V článku 21 nariadenia sa za rozhodné právo vo veci celého dedičstva určuje právny poriadok štátu, v ktorom mal zosnulý obvyklý pobyt v čase smrti.

Dedičské konania začaté pred 17. augustom 2015 sa naďalej riadia luxemburskými kolíznymi normami.

- Dedenie zo zákona

V Luxembursku sa dedenie delí na niekoľko druhov majetku: hnuťelný majetok a jedna alebo viac častí nehnuteľného majetku. Či ide o hnuťelný alebo nehnuteľný majetok, sa zisťuje uplatnením právneho poriadku konajúceho súdu.

Dedenie hnuťelného majetku sa v zásade riadi právnym poriadkom miesta posledného bydliska zosnulého v čase úmrtia. Bydlisko sa určí podľa pravidiel Občianskeho zákonníka.

Dedenie nehnuteľného majetku podlieha právnemu poriadku štátu, v ktorom sa každá nehnuteľnosť nachádza.

- Dedenie zo závetu

Všeobecná právna spôsobilosť nakladať s majetkom pre prípad smrti sa v zásade riadi podľa osobného stavu. Konkrétne prípady nespôsobilosti však patria do oblasti dedičského práva. Všeobecná spôsobilosť byť dedičom je určená právnym poriadkom, ktorý sa vzťahuje na príjemcu dedičstva.

3.8 Nehnuteľnosti

Vlastníctvo nehnuteľností sa určuje v súlade s ustanoveniami článku 3 Občianskeho zákonníka podľa právneho poriadku štátu, v ktorom sa predmetná nehnuteľnosť nachádza. To platí aj pre obsah vecných práv, ktoré môžu byť dotknuté, ich vytvorenie a prevod a režim vydržania.

3.9 Platobná neschopnosť

Mimo rozsahu pôsobnosti nariadení EÚ č. 1346/2000 a 2015/848 sa na konkurzné konanie uplatňuje právny poriadok miesta začatia konkurzného konania.

To platí aj pre účinky všetkých kolektívnych konaní začatých v Luxembursku a aj tých, ktoré boli vyhlásené v zahraničí. Pokiaľ ide o účinky konkurzného konania vedeného voči jednej zo zúčastnených strán v súvislosti s právami, ktorých sa môže dovoliavať jeho zmluvný partner, sa však uplatňuje právny poriadok štátu, v ktorom bol vyhlásený konkurz.

Použiteľnosť uvedeného právneho poriadku sa obmedzuje len na konkrétne účinky a netýka sa všetkých aspektov operácie dotknutej konkurzným konaním.

Posledná aktualizácia: 09/01/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.